

Contact

Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl/contact

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2026-896123568
DOS-2026-0000318

Uw kenmerk

Bijlagen

2

Burgemeester en wethouders van de gemeente Westland
Postbus 150
2670 AD Naaldwijk

Onderwerp

Huisvestingswet: huisvesting vergunninghouders
Beoordeling 1 juli 2026

Geacht college,

Met deze brief informeren wij u over ons voornemen om over te gaan tot indeplaatsstelling ten aanzien van de uitvoering van de gemeentelijke taakstelling voor de huisvesting van vergunninghouders. Wij realiseren ons dat dit voornemen een ingrijpende stap is en grote impact kan hebben op uw gemeente. Wij benadrukken daarom dat het hier gaat om een voornemen en dat met deze brief nog geen besluit tot indeplaatsstelling wordt genomen.

Dit voornemen is gebaseerd op artikel 124, eerste lid, van de Gemeentewet, artikel 28 van de Huisvestingswet, het Aanvullend beleidskader huisvesting vergunninghouders 2020 en het Uitvoeringsprogramma generiek interbestuurlijk toezicht 2024. Met deze brief stellen wij u formeel in kennis van de plaatsing op trede 4 van de bestuurlijke interventieladder. Wij lichten de stand van zaken toe, welke stappen vooraf zijn gegaan aan dit voornemen en welke mogelijkheden er nog zijn om indeplaatsstelling te voorkomen.

Doel en uitgangspunt

Het doel van deze brief is om uw gemeente in de gelegenheid te stellen alsnog zelfstandig te voldoen aan de wettelijke taakstelling voor de huisvesting van vergunninghouders. Daarbij hebben wij oog voor de inspanningen die uw gemeente tot op heden heeft geleverd en voor de complexiteit van deze opgave. Tegelijkertijd zijn wij gehouden aan onze rol als toezichthouder en aan het wettelijk kader waarbinnen wij moeten handelen.

Wij nodigen u uit om, in overleg met ons, te bezien welke aanvullende en concrete stappen noodzakelijk zijn om de taakstelling, inclusief de opgebouwde achterstand, alsnog binnen een aanvaardbare termijn te realiseren.

Ambtelijk en bestuurlijk overleg

De gemeente Westland kent sinds 1 juli 2024 een structurele achterstand in de realisatie van de taakstelling voor de huisvesting van vergunninghouders. Als gevolg hiervan is uw gemeente stapsgewijs opgeklommen op de bestuurlijke interventieladder. U bent hierover telkens geïnformeerd door middel van toezichtbrieven en in zowel ambtelijk als bestuurlijk overleg.

Sinds 1 januari 2025 hebben ambtelijke toezichtgesprekken plaatsgevonden tussen uw gemeente, de provincie, het COA en betrokken woningcorporaties. In deze gesprekken zijn diverse oplossingsrichtingen en ondersteuningsmogelijkheden besproken. De provincie heeft uw gemeente daarbij verzocht een plan van aanpak op te stellen. Nadere toelichting hierop is opgenomen in bijlage 1, Onderbouwing.

Ondanks deze inspanningen heeft dit traject niet geleid tot het realiseren van de taakstelling. Om deze reden werd uw gemeente per 1 januari 2026 geplaatst op trede 3 'bestuurlijk afspraken maken met termijn' van de bestuurlijke interventieladder.

Op 15 juni 2026 heeft het bijbehorende overleg plaatsgevonden tussen de verantwoordelijke wethouder en een vertegenwoordiging van de provincie. In dit gesprek zijn de aanhoudende achterstand, de risico's daarvan en de mogelijke vervolgstappen expliciet besproken, waaronder het voornemen tot indeplaatsstelling.

Wettelijk kader en toezicht

Op grond van artikel 28 van de Huisvestingswet dragen burgemeester en wethouders zorg voor de huisvesting van vergunninghouders overeenkomstig de voor de gemeente geldende taakstelling. Indien deze wettelijke verplichting geheel of gedeeltelijk niet wordt nagekomen, kan de provincie overgaan tot indeplaatsstelling. Indeplaatsstelling houdt in dat de provincie de noodzakelijke maatregelen treft om de taakstelling te realiseren, op kosten van de gemeente.

De bevoegdheid daartoe is vastgelegd in artikel 124, eerste lid, van de Gemeentewet. De provincie oefent toezicht uit op de realisering van de gemeentelijke taakstelling met betrekking tot de huisvesting van vergunninghouders. Deze taakstelling wordt halfjaarlijks vastgesteld door het ministerie van Asiel en Migratie.

Een besluit tot indeplaatsstelling wordt voorafgegaan door een zorgvuldig doorlopen ambtelijk en bestuurlijk traject, waarin de gemeente steeds de gelegenheid krijgt om alsnog zelf aan haar verplichtingen te voldoen. Dit voornemen vormt binnen dat traject trede 4 'Vooraankondiging van juridische interventie' van de bestuurlijke interventieladder.

Conform artikel 124, vierde lid, van de Gemeentewet maken wij ons voornemen tot indeplaatsstelling aan uw gemeenteraad kenbaar door een afschrift daarvan aan uw gemeenteraad te zenden. Verder doen wij mededeling van ons voornemen tot indeplaatsstelling in het provinciaal blad. In verband met onze proactieve informatieplicht zullen wij ook de leden van Provinciale Staten informeren over het voornemen tot indeplaatsstelling.

Hoewel het Rijk heeft aangekondigd de wetgeving rond de huisvesting van vergunninghouders mogelijk te willen aanpassen, is deze wetgeving op dit moment onverkort van kracht. De provincie blijft daarom toezicht uitoefenen op basis van het huidige wettelijke kader.

Motivering

Wij constateren dat uw gemeente de taakstelling voor de eerste helft van 2026, inclusief de achterstand, per 1 juli 2026 niet volledig heeft gerealiseerd. Daarmee resteert een opgave van 68 vergunninghouders. Het aantal beschikbare en toegewezen woningmutaties is onvoldoende gebleken om deze opgave te realiseren.

Uit de gevoerde ambtelijke gesprekken, het gesprek met uw verantwoordelijke wethouder en uit het door uw gemeente opgestelde plan van aanpak blijkt dat verschillende maatregelen zijn overwogen en ingezet, waaronder versneld huisvesten middels samenwerking met woningcorporaties, realisatie van flexwoningen, HAR en woningdelen. Deze maatregelen hebben echter niet geleid tot het tijdig inlopen van de achterstand. Hoewel er perspectief bestaat op toekomstige huisvesting, is de huidige situatie onvoldoende om te kunnen spreken van een structurele oplossing op korte termijn.

Gelet hierop achten wij het noodzakelijk om het voornemen tot indeplaatsstelling kenbaar te maken.

Huisvestingsplan voor Vergunninghouders

Om te voorkomen dat uw gemeente per 1 januari 2027 opschuift naar trede 5 van de bestuurlijke interventieladder (formeel besluit tot indeplaatsstelling), verzoeken wij u uiterlijk zes weken na dagtekening van deze brief een bestuurlijk vastgesteld Huisvestingsplan voor Vergunninghouders (HvV) aan te leveren.

Het Huisvestingsplan is een middel om inzichtelijk te maken op welke wijze uw gemeente de achterstand in de taakstelling in een versneld tempo zal inlopen. Het is geen alternatief voor het alsnog voldoen aan de geldende taakstelling(en). Uw gemeente blijft gehouden de volledige taakstelling, inclusief de bestaande achterstand, zo spoedig mogelijk te realiseren.

Het plan dient te voorzien in een heldere analyse, concrete en uitvoerbare maatregelen, een planning met duidelijke mijlpalen en een systematiek voor monitoring en verantwoording. Nadere toelichting hierop is opgenomen in bijlage 2, Eisen aan het Huisvestingsplan voor Vergunninghouders.

Van het Huisvestingsplan wordt verwacht dat het concrete maatregelen, een realistische planning en een ambitieuze fasering bevat waaruit blijkt dat de achterstand binnen een zo kort mogelijke termijn wordt ingelopen. Een planning die is gericht op geleidelijke afbouw van de achterstand over een langere periode past niet bij het doel van deze fase van het interbestuurlijk toezicht.

Wij benadrukken dat alleen sprake kan zijn van terughoudendheid bij verdere interventie indien het plan tijdig, volledig en bestuurlijk vastgesteld wordt aangeleverd én aantoonbaar voortvarend wordt uitgevoerd.

Afweging en proportionaliteit

Wij realiseren ons dat de huisvesting van vergunninghouders in de huidige omstandigheden een complexe opgave is. Tegelijkertijd betreft het een wettelijke verplichting die direct samenhangt met het functioneren van het asiel- en opvangstelsel. Wanneer gemeenten hun taakstelling niet realiseren, verblijven vergunninghouders langer in opvanglocaties en kunnen zij niet starten met hun inburgering en participatie.

Wij zijn van oordeel dat in het toezichttraject voldoende ruimte is geboden voor eigen regie en herstel. Nu uw gemeente gedurende een langere periode niet aan de taakstelling heeft voldaan, achten wij het voornemen tot indeplaatsstelling proportioneel en noodzakelijk om de uitvoering van de wettelijke taak te borgen.

Tot slot

Wij hopen dat deze brief bijdraagt aan een helder beeld van de situatie en de stappen die nodig zijn om verdere escalatie te voorkomen. Wij doen een dringend beroep op uw college om de inzet op dit dossier te intensiveren, zodat indeplaatsstelling kan worden afgewend en de taakstelling alsnog tijdig wordt gerealiseerd.

Wij zullen u in januari 2027 opnieuw uitnodigen voor een bestuurlijk overleg om de voortgang van de huisvesting en de uitvoering van het Huisvestingsplan voor Vergunninghouders te bespreken en te bezien in hoeverre wij u daarbij, binnen onze rol als toezichthouder, kunnen ondersteunen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

mr. A.W. Kolff

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer (DOS-2026-0000318) te vermelden.

Meer informatie www.zuid-holland.nl/contact

Bijlagen

Onderbouwing

Eisen aan het Huisvestingsplan voor Vergunninghouders

Afschrift aan

Gemeenteraad van Westland

Bijlage 1: Onderbouwing

De gemeente Westland heeft sinds 1 juli 2024 een achterstand op de taakstelling huisvesting vergunninghouders. Op 1 juli 2026 zouden 139 (taakstelling 2026-I + achterstand= 97 + 42) vergunninghouders gehuisvest moeten zijn, echter heeft de gemeente 71 vergunninghouders gehuisvest.

Een volledig overzicht van het verloop is hieronder te zien:

Type cijfers per jaar	Cijfers	Plaatsing op de interventieladder
Voorsprong op 1 januari 2024	40	Trede 0 'Taakstelling gerealiseerd'
Taakstelling 2024-I	120	
Taakstelling 2024-I incl. voorsprong	80	
Behaald per 1 april	35	
Achterstand op 1 juli 2024	19	Trede 1 'Signaleren'
Taakstelling 2024-II	109	
Taakstelling 2024-II incl. achterstand	128	
Achterstand op 1 januari 2025	53	Trede 2A 'Informatie opvragen en beoordelen'
Taakstelling 2025-I	97	
Taakstelling 2025-I incl. achterstand	150	
Achterstand op 1 juli 2025	44	Trede 2B 'Ambtelijk afspraken maken met termijn'
Taakstelling 2025-II	84	
Taakstelling 2025-II incl. achterstand	128	
Achterstand op 1 januari 2026	42	Trede 3 'Bestuurlijk afspraken maken met termijn'
Taakstelling 2026-I	97	
Taakstelling 2026-I incl. achterstand	139	
Achterstand op 1 juli 2026	68	Trede 4 'Vooraankondiging van juridische interventie'

Plan van aanpak van de gemeente

In het door de gemeente aangeleverde plan van aanpak wordt aangegeven dat de volgende maatregelen worden genomen/verkend:

- Gerichte afspraken met de woningcorporaties.
- Realisatie van 40 flexwoningen.
- HAR locatie Carlton.
- Transformatie en woningsplitsing.
- Woningdelen.

Conclusie

Gezien de gemeente op 1 juli 2026 een achterstand heeft en de genomen maatregelen van de gemeente niet op korte termijn hebben geleid tot het behalen van de taakstelling, stijgt de gemeente op de interbestuurlijke interventieladder en zijn wij genoodzaakt om over te gaan tot een vooraankondiging van juridische indeplaatsstelling.

Bijlage 2: Eisen aan het Huisvestingsplan voor Vergunninghouders

Inleiding

Deze bijlage ontvangt u bij onze brief over de plaatsing van uw gemeente op trede 4 van de bestuurlijke interventieladder. Hierin zijn de vereisten opgenomen voor het Huisvestingsplan voor Vergunninghouders dat u uiterlijk zes weken na dagtekening van de brief met het oordeel van 1 juli 2026 dient aan te leveren.

Het plan is bedoeld om inzicht te geven in de wijze waarop uw gemeente de volledige taakstelling, inclusief de bestaande achterstand, in een versneld tempo zal realiseren. Het vormt de basis voor het maatwerktraject tussen de provincie en de betreffende gemeente.

1. Gemeentelijke opgave en tijds kader

- De gemeente (XX) heeft een taakstelling van [aantal invullen] vergunninghouders te huisvesten, dit is inclusief de ontstane achterstand;
- De maximale termijn voor volledige realisatie van deze opgave is vastgesteld op (XX-XX-XXXX).
- De achterstand dient binnen deze termijn volledig te zijn ingelopen.

2. Inhoudelijke eisen aan het Huisvestingsplan voor Vergunninghouders

Het Huisvestingsplan voor Vergunninghouders moet ten minste de volgende onderdelen bevatten:

a. Bestuurlijk commitment

Een ondertekende verklaring namens het college van burgemeester en wethouders waarin zij zich expliciet committeert aan het realiseren van de taakstelling binnen de gestelde termijn.

b. Analyse en probleembeduiding

- Analyse van de oorzaken van het niet realiseren van de taakstelling tot op heden;
- Inzicht in interne en externe knelpunten en beperkingen;
- Reflectie op eerder ingezette acties en het effect daarvan.

c. Doelstelling

- De planmatige realisatie van de volledige taakstelling, inclusief de bestaande achterstand, binnen de gestelde termijn;
- Indien fasering noodzakelijk is, dient deze gericht te zijn op een zo spoedig mogelijke realisatie van de volledige opgave.

d. Maatregelen en inzet

- Concreet overzicht van acties en maatregelen, met bijbehorende inzet (capaciteit, organisatie, bestuurlijk betrokkenheid);
- Specificatie van inzet op woningaanbod (regulier, tijdelijk, particulier);
- Inzet van samenwerkingspartners (woningcorporaties, maatschappelijke organisaties, et cetera).

- Per maatregel wordt aangegeven welk concreet effect wordt verwacht op het aantal te huisvesten vergunninghouders.

e. Tijdpad en planning

- Uitwerking in een overzichtelijke tijdlijn;
- Benoeming van deadlines per maatregel en verwachte resultaten per maand.
- Het tijdpad maakt inzichtelijk op welk moment de achterstand volledig is ingelopen.

f. Monitoring en verantwoording

- Aangeven hoe voortgang wordt gemonitord binnen de gemeentelijke organisatie;
- Periodieke terugkoppeling aan de provincie: ten minste eenmaal per kwartaal;
- Aanspreekpunt binnen de organisatie (naam, functie, contactgegevens).

3. Vormvereisten

- Het plan moet in Pdf-format worden aangeleverd, uiterlijk 6 weken na dagtekening van de brief met het oordeel van 1 juli 2026;
- Het document moet zijn vastgesteld door het college en ondertekend door of namens het college van burgemeester en wethouders;
- Eventuele bijlagen (zoals begroting, planningstool, samenwerkingsovereenkomsten) mogen worden toegevoegd ter verduidelijking.

4. Beoordeling

De provincie beoordeelt het plan op volledigheid, haalbaarheid, bestuurlijke toereikendheid en de mate waarin de voorgestelde maatregelen leiden tot een versnelde realisatie van de volledige taakstelling, inclusief de bestaande achterstand.

Een planning die is gericht op een geleidelijke afbouw van de achterstand over een langere periode voldoet niet aan het doel van het Huisvestingsplan.

Indien het plan niet aan de gestelde eisen voldoet, volgt een bestuurlijk gesprek en kan de provincie verzoeken het plan aan te vullen of aan te passen. Indien geen toereikend plan wordt ingediend of de voortgang structureel achterblijft, kan dit leiden tot plaatsing op trede 5 van de bestuurlijke interventieladder (besluit tot indeplaatsstelling).